

แผนการสอน
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

1. ข้อมูลทั่วไป

รหัสวิชา 3011101

ชื่อวิชา หลักการและทฤษฎีทางนิเทศศาสตร์

(Principles and Theories in Communication Arts)

จำนวนหน่วยกิต/ชั่วโมง 3 (3-0-3)

ผู้สอน อาจารย์ปองปรารณ สุนทรเกษม โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ 081-6722331

วันเวลาที่เรียน ห้องเรียน

ปี 1 กลุ่ม 1 วันจันทร์ คาบเรียนที่ 6 – 8 เวลา ห้อง 3674

ปี 1 กลุ่ม 2 วันจันทร์ คาบเรียนที่ 2–4 เวลา ห้อง 3674

2. คำอธิบายรายวิชา

ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของการสื่อสาร องค์ประกอบและแบบจำลองของกระบวนการสื่อสาร ลักษณะ บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของการสื่อสารและการสื่อสารมวลชนที่มีต่อสังคม แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารมวลชน ประสิทธิภาพของการสื่อสาร จริยธรรมในการสื่อสาร

3. วัตถุประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้นักศึกษา อธิบาย ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของการสื่อสาร
2. เพื่อให้นักศึกษา มีความรู้และเข้าใจองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร ตลอดจนสามารถอธิบายกระบวนการ และแบบจำลองของการสื่อสารแบบต่าง ๆ ได้
3. เพื่อให้นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะ บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของการสื่อสารและการสื่อสารมวลชนที่มีต่อสังคม
4. เพื่อให้นักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารมวลชน
5. เพื่อให้นักศึกษา สามารถวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสื่อสาร
6. เพื่อให้นักศึกษา เรียนรู้และเข้าใจถึงจริยธรรมในการสื่อสาร

4. เนื้อหา – กิจกรรมการเรียนรู้การสอนและสื่อการสอน

ลำดับที่	เนื้อหา/ประสบการณ์	วิธีสอน/กิจกรรม	สื่อการสอน
1	- ทำความรู้จัก แนะนำตัว อาจารย์- นักศึกษา - แนะนำเนื้อหาวิชา วิธีการเรียนการ สอน กิจกรรม การวัดผล การวัดและ การประเมินผล	- บรรยาย - ให้ทำแบบสอบถาม	- แนวการเรียน - แผ่นโปรงใส - PowerPoint - แบบสอบถามเกี่ยวกับ ประวัตินักศึกษา
2	บทที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของการสื่อสาร 1. ความนำ 2. ความหมายของการสื่อสาร 3. ความสำคัญของการสื่อสาร 4. วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร 5. ประเภทของการสื่อสาร	- บรรยาย ยกตัวอย่าง - กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย / ซักถาม	- แผ่นโปรงใส - PowerPoint - เอกสารประกอบการ สอน
3	บทที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบ ของกระบวนการสื่อสาร 1. ความนำ 2. ผู้ส่งสาร 3. ผู้รับสาร 4. สาร 5. สื่อที่ใช้ในการสื่อสาร 6. สิ่งรบกวนในการสื่อสาร 7. ปฏิกริยาตอบสนอง	- บรรยาย ยกตัวอย่าง - กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย / ซักถาม	- แผ่นโปรงใส - PowerPoint - เอกสารประกอบการ สอน

ลำดับที่	เนื้อหา/ประสบการณ์	วิธีสอน/กิจกรรม	สื่อการสอน
4-5	บทที่ 3 แบบจำลองพื้นฐานของการสื่อสาร 1. ความนำ 2. ความหมายและความสำคัญของแบบจำลอง 3. แบบจำลองการสื่อสารขั้นพื้นฐาน 3.1 แบบจำลองของอริสโตเติล 3.2 แบบจำลองตามแนวคิดของลาสเวลล์ 3.3 แบบจำลองของแซนนอนและวีเวอร์ 3.4 แบบจำลองตามแนวคิดของชเรมม์ 3.5 แบบจำลองตามแนวคิดของเบอร์โล	- บรรยาย ยกตัวอย่าง - กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย / ซักถาม	- แผ่นโปร่งใส - PowerPoint - เอกสาร ประกอบการสอน
6	บทที่ 4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างบุคคล 1. ความนำ 2. องค์ประกอบและลักษณะทั่วไปของการสื่อสารระหว่างบุคคล 3. รูปแบบของการสื่อสารระหว่างบุคคล 4. หลักความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารระหว่างบุคคล 5. แนวคิดในการพัฒนาทักษะและประสิทธิภาพของการสื่อสารระหว่างบุคคล	- บรรยาย ยกตัวอย่าง - กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย / ซักถาม	- แผ่นโปร่งใส - PowerPoint - เอกสาร ประกอบการสอน

สัปดาห์ที่	เนื้อหา/ประสบการณ์	วิธีสอน/กิจกรรม	สื่อการสอน
7-8	บทที่ 5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน 1. ความหมายและลักษณะของการสื่อสารมวลชน 2. แบบจำลองการสื่อสารมวลชน 3. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน	- บรรยาย ยกตัวอย่าง - กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย / ซักถาม	- แผ่นโปรงใส - PowerPoint - เอกสาร ประกอบการสอน
9	บทที่ 6 บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของการสื่อสารที่มีต่อสังคม 1. ความหมายของบทบาทหน้าที่ของการสื่อสาร 2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของการสื่อสาร 3. ความหมาย ความสำคัญเกี่ยวกับผลของการสื่อสาร 4. ประเภทผลของการสื่อสาร 5. อิทธิพลของการสื่อสารต่อบุคคล องค์กร และสังคม	- บรรยาย ยกตัวอย่าง - กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย / ซักถาม	- แผ่นโปรงใส - PowerPoint - เอกสาร ประกอบการสอน
10	สอบกลางภาค		

ลำดับที่	เนื้อหา/ประสบการณ์	วิธีสอน/กิจกรรม	สื่อการสอน
11-12	บทที่ 7 บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของการสื่อสารมวลชนที่มีต่อสังคม 1. ความนำ 2. บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน 3. อิทธิพลของการสื่อสารมวลชนที่มีต่อสังคม	- บรรยาย ยกตัวอย่าง - กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย / ซักถาม	- แผ่นโปสเตอร์ - PowerPoint - เอกสาร ประกอบการสอน
13	บทที่ 8 อุปสรรคที่มีต่อการสื่อสาร 1. ความนำ 2. อุปสรรคที่สกัดกั้นผลของการสื่อสาร 3. การวิเคราะห์อุปสรรคที่สกัดกั้นผลของการสื่อสาร โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของการสื่อสาร	- บรรยาย ยกตัวอย่าง - กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย / ซักถาม	- แผ่นโปสเตอร์ - PowerPoint - เอกสาร ประกอบการสอน
14	บทที่ 9 จริยธรรมในการสื่อสาร 1. ความหมายของจริยธรรมและจรรยาบรรณ 2. จริยธรรมและจรรยาบรรณกับการสื่อสาร 3. จริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสื่อสารมวลชน	- บรรยาย ยกตัวอย่าง - กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย / ซักถาม	- แผ่นโปสเตอร์ - PowerPoint - เอกสาร ประกอบการสอน
15	สรุป และทบทวนบทเรียน		

5. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล คะแนน 100 คะแนนประกอบด้วย

1. คะแนนระหว่างภาคเรียน	60 คะแนน ดังนี้
1.1 จิตพิสัย	10 คะแนน
1.2 ทดสอบย่อย	10 คะแนน
1.3 รายงาน	10 คะแนน
1.4 สอบกลางภาค	30 คะแนน
2. สอบปลายภาค	40 คะแนน

การประเมินผล ใช้แบบอิงเกณฑ์ ดังนี้

คะแนน	เกรด	หมายถึง	ค่าระดับ
80-100	A	ดีเยี่ยม	4.0
75-79	B+	ดีมาก	3.5
70-74	B	ดี	3.0
65-69	C+	ดีพอใช้	2.5
60-64	C	พอใช้	2.0
55-59	D+	อ่อน	1.5
50-54	D	อ่อนมาก	1.0
0-49	E	ตก	0.0

เอกสารประกอบการเรียนการสอน

ถิรนนท์ อนุวัชรวิวงศ์. (2533). การสื่อสารระหว่างบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ณ ฌาน.

บำรุงสุข สีหอำไพ. (2515). “โครงการจัดตั้งคณะนิเทศศาสตร์” หนังสือประจำปีของแผนก
อิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ พ.ศ. 2515. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษร
สมัย.

ประมะ สตะเวทิน. (2541). การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

ประมะ สตะเวทิน. (2540). หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ภาพพิมพ์.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). พฤติกรรมกลุ่ม. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

พັນนี เขยจรรยา, เมตตา วิวัฒนานุกูล และถิรนนท์ อนุวัชรวิวงศ์. (2541). แนวคิดหลัก
นิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5 , กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้างฟ้า.

พูนทรัพย์ สิทธิพรหม. (2539). การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : มปท.

มณฑล ไบบัว. (2536). หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ยุพา สุภากุล. (2534). การสื่อสารมวลชน. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.

รจิตลักษณ์ แสงอุไร. (2530). นิเทศศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์.

สุกัญญา บุรณเดชาชัย. (มปป.). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อมวลชน. เอกสารอัดสำเนา.

- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2542). เอกสารการสอนชุดวิชา การสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2529). เอกสารการสอนชุดวิชา พลศาสตร์ของการ
สื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2541). เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและทฤษฎี
การสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Lewis Glen and Slade Christina. (1994). **Critical Communication**. Sydney : Prentice Hall.
- Littlejohn Stephen W. (1995). **Theories of Human Communication**. Fifth Edition.
Melbourne : Wadsworth
-